

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 060-01-10/2017/
Ljubljana, 19. 1. 2018

Osnutek

Z a p i s n i k

**3. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 17. 1. 2018**

Predsednik je začel 3. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13.00 in zaključila ob 15.49 uri.

Opravičili so se:

- Igor Antauer
- Prof. dr. Matjaž Gams
- Boris Popovič

Ostali odsotni:

- mag. Igor Velov

Na sejo so bili vabljeni:

- mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance (k 3. točki dnevnega reda),
- dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo (k 4. točki dnevnega reda),
- dr. Tomaž Vidic, predsednik uprave družbe DARS, d.d. (k 4. točki dnevnega reda),
- Damir Topolko, direktor Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo (k 4. točki dnevnega reda),
- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (k 5. točki dnevnega reda),
- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 7. in 8. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

K 3. točki

- mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Leon Brčina, svetovalec, Ministrstvo za finance.

K 4. točki

- mag. Darija Kocjan, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Damijan Leskovšek, sekretar v Direktoratu za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Nataša Kovše, DARS
- Pavle Hevka, Vodja nadzora Družbe za razvoj investicij, Ministrstvo za infrastrukturo.

K 5. točki

- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- mag. Tanja Strniša, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Rok Židanek, član kabineta ministra, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Hermina Oberstar, Sektor za podnebne spremembe, nevladne organizacije, šolstvo in knjigovodstvo, Direktorat za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Andrej Hafner, Služba za pravne zadeve, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Janja Kokolj Prošek, Služba za podporo predelovalni industriji in promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

K 6. točki

- Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Renata Martinčič, generalna direktorica Direktorata za turizem, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Darko Sajko, sekretar, Direktorat za turizem, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Miha Berdnik, višji svetovalec, Direktorat za turizem, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Marko Drogenik, generalni direktor, Direktorat za regionalni razvoj.

K 7. in 8. točki

- Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- mag. Andrej Del Fabro, generalni direktor Direktorata za družino, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Nataša Jamnik, višja svetovalka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

K 8. točki

- dr. Simona Rajšp, strokovna sodelavka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Miroslava Cerarja.

* * *

S sklicem 10. 1. 2018 so državne svetnice in državni svetniki prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Predlog zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB) – druga obravnava, EPA 2354-VII
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (ZCes-1C) – druga obravnava, EPA 2270-VII
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1E) – skrajšani postopek, EPA 2464-VII
6. Predlog zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-1) – druga obravnava, EPA 2325-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B) – skrajšani postopek, EPA 2417-VII
8. Predlog resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28), EPA 2502-VII

* * *

Ker predsednik ni prejel nobenega predloga za razširitev oz. umik, je na glasovanje dal naslednji dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Predlog zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB) – druga obravnava, EPA 2354-VII
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (ZCes-1C) – druga obravnava, EPA 2270-VII
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1E) – skrajšani postopek, EPA 2464-VII
6. Predlog zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-1) – druga obravnava, EPA 2325-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B) – skrajšani postopek, EPA 2417-VII
8. Predlog resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28), EPA 2502-VII

Predlagani dnevni red je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

1. točka dnevnega reda:

- Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije

Osnutek zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da o njem glasujejo.

Zapisnik 2. seje je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov

Po elektronski pošti dne 12. 1. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče glede določitev jasnih pravil za izvajanje inšpekcijskega nadzora v gostinstvu.

Predlog sklepa Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 12. 1. 2018.

Kratko obrazložitev je podal predlagatelj pobude Alojz Kovšča.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče glede določitev jasnih pravil za izvajanje inšpekcijskega nadzora v gostinstvu ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda državnega svetnika Alojza Kovšče se glasi:

Ministrstvo naj pripravi akt, ki bo vseboval jasna pravila za izvajanje objektivnega inšpekcijskega nadzora v gostinstvu.

Obrazložitev:

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju: UVHVVR) je strokovni organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pristojen za področje varne hrane in krme, veterinarstva in varstva rastlin. Namen ustanovitve sta bila racionalizacija in učinkovitost upravljanja s tveganji na vseh področjih pristojnosti UVHVVR s ciljem zagotavljanja varnosti celotne prehranske verige (od vil do vilic). Tako je UVHVVR pristojna tudi za nadzor nad varnostjo in kakovostjo živil oz. hrane v gostinski dejavnosti.

V okviru inšpekcijskega pregleda inšpektorji, pristojni za živila, preverjajo, ali so izpolnjene zahteve živilske zakonodaje. Preverjajo izpolnjevanje higienskih pogojev objekta (prostorov, opreme, naprav in ostalih pripomočkov, namenjenih rokovanju z živilom), sledljivost dobavljenih živil, ustreznost rokovanja z živilom, primernost osebne higiene in usposobljenost oseb, ki delajo z živilom. Navadno je pri rednih pregledih posebna pozornost namenjena sledljivosti dobavljenih živil.

Čeprav je dejstvo, da je ustrezen nadzor, ki ga izvaja UVHVVR, nujen, pa mora biti ta izveden objektivno. Dejstva iz prakse kažejo, da je odkrivanje napak in njihovo sankcioniranje na vseh področjih vse prevečkrat odvisno od subjektivne presoje posameznega inšpektorja. Razlog za to je pomanjkljiva pravna ureditev. Tako se kaže potreba po določitvi jasnih pravil v obliki akta, ki bo omogočal poenoten in objektivni nadzor na področju celotne države.

Uredba o higieni živil (ES) št. 852/2004 je sicer omogočila razvoj smernic dobre higienske prakse oziroma določa uporabo principov HACCP kot orodja za izpolnjevanje novih zahtev zakonodaje, a tovrstna ureditev se kaže kot nezadostna in omogoča, da je vse preveč prepuščeno subjektivni presoji posameznega inšpektorja. Skladno z 8. členom Uredbe o higieni živil 852/2004/ES so smernice za dobro higiensko prakso/HACCP za gostinstvo pomemben instrument, ki nosilec živilske dejavnosti pomagajo, da spoštujejo pravila higiene živil in uporabljajo načela HACCP, vendar bi bilo treba področje še dodatno pravno urediti.

Pri oblikovanju pravil pa je treba v prvi vrsti ostati razumen, treba je upoštevati strokovna mnenja in vzeti v ozir tudi primere in izkušnje iz prakse. Pravila morajo biti določena jasno in nezapleteno, da se onemogoči inšpektorjem osredotočanje na malenkosti, obenem pa se jim omogoči vpogled v celotno sliko.

Na tem mestu je treba opozoriti tudi na to, da je treba različno obravnavati večje in manjše gostinske obrate. Za manjše gostinske obrate, ki imajo v obratu zaposlenih do deset ljudi, ki prihajajo v stik z živili, bi bilo treba zmanjšati administrativne obveznosti. Manjši gostinski obrati namreč kupujejo manjše količine kot veliki obrati in je zato je v njihovem primeru nujna poenostavitev vodenja evidenc in postopkov pri zagotavljanju varne hrane, kar v prvi vrsti vključuje tudi označbe sledljivosti.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da pobudo prouči in v skladu s četrnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 12. 1. 2018 so državne svetnice in državni svetniki prejeli pobudo Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v zvezi z razmejitvijo finančnih obveznosti države in občin pri gradnji in vzdrževanju državne cestne infrastrukture v naseljih.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 12. 1. 2018.

Kratko obrazložitev je podal predsednik komisije Dušan Strnad.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v zvezi z razmejitvijo finančnih obveznosti države in občin pri gradnji in vzdrževanju državne cestne infrastrukture v naseljih ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se glasi:

Jasno naj se razmejijo obveznosti države in občin glede sofinanciranja gradnje državnih cest in vzdrževanja prometnih površin v območju državnih cest, ki so v funkciji naselja. To je treba jasno opredeliti še posebej z vidika občinskih vlaganj v državno infrastrukturo iz sredstev občinskih proračunov. Ureditev naj bo taka, da bodo občine financirale gradnjo in vzdrževanje občinskih cest in vseh prometnih površin ob njih, država pa gradnjo in vzdrževanje državnih cest z vsemi prometnimi površinami in ostalimi objekti in napravami ob njih.

Obrazložitev:

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 1. seji 8. 1. 2018 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (EPA 2270-VII; v nadaljevanju: Predlog zakona), ki ga je Vlada predložila v obravnavo in sprejem Državnemu zboru.

Državni svetniki so obžalovali, da predlagatelj zakona ni uspel uskladiti stališč z združenji občin glede finančnih obveznosti občin na področju gradnje državnih cest in vzdrževanja prometnih površin ob državnih cestah v naseljih. Navedeno problematiko urejata 47. in 62. člen zakona, pri čemer je predmet Predloga zakona le sprememba 62. člena zakona (20. člen Predloga zakona), ki pa tudi ne sledi stališču združenj občin oz. občin.

Eden ključnih problemov na področju cest, s katerimi se soočajo občine, je prav nedorečeno vprašanje sofinanciranja gradnje državnih cest in izvedbe prometnih površin v območju državnih cest, ki so v funkciji javnih prometnih površin naselij (npr. kolesarska steza, hodnik za pešce). Sedanja zakonska ureditev je v škodo občin, saj morajo občine (so)financirati gradnjo državnih cest in vzdrževanje prometnih površin ob državnih cestah, pri čemer se jim s Predlogom zakona v 20. členu (sprememba 62. člena zakona) le še dodaja nova finančna obveznost, to je vzdrževanje priključkov na državno cesto. Ne gre samo za problem zagotavljanja sredstev, ampak tudi za (ne)možnost same izvedbe ter zagotavljanje (odškodninske) odgovornosti in

nenazadnje za premoženjskopравни vidik. Nesprejemljivo je, da občina financira izgradnjo pločnika ob državni cesti, ki na koncu preide v last države, a za njegovo vzdrževanje mora še naprej zagotavljati sredstva. Ob tem se postavlja vprašanje namenske porabe občinskih sredstev in nenazadnje tudi vprašanje enakosti občin, saj se, glede na 47. člen zakona, ki ureja pogodbeni odnos države in občine, v praksi dogaja, da je obseg financiranja oz. sofinanciranja velikokrat odvisen od pogajalske (ne)moči občinske ravni. Država bi morala poskrbeti za varnost prometa na državnih cestah v naseljih in financirati tudi rekonstrukcijo državne ceste z vsemi površinami in objekti, ki zagotavljajo varnost prometa, ne glede na to, ali cesta poteka v ali izven naselja.

Da bi se izognili sedanjim različnim razumevanjem pristojnosti glede financiranja gradnje državnih cest oz. vzdrževanja prometnih površin na, ob ali nad voziščem državnih cest v naseljih, se predlaga razmejitev financiranja na način, da občina financira gradnjo in vzdrževanje občinskih cest in vseh prometnih površin ob njih, država pa financira gradnjo in vzdrževanje državnih cest z vsemi prometnimi površinami in ostalimi objekti ter napravami ob njih. Na ta način bi odpravili sedanje težave, ki izhajajo predvsem iz pozicije moči države v odnosu do občin, ki so šibkejši člen.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči in v skladu s četrnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil soglasno sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

3. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB) – druga obravnava, EPA 2354-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Poročilo komisije in predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 15. 1. 2018.

Na klop so državne svetnice in svetniki prejeli Stališče Interesne skupine negospodarskih dejavnosti.

Obrazložitev je podala mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, kot predstavnica predlagatelja zakona.

Predsednica Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance mag. Marija Lah je predstavila poročilo komisije.

Po razpravi je kratko obrazložitev podala mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB) – druga obravnava

Državni svet predloga zakona **ne podpira**.

* * *

Navedba kronološkega poteka odločanja Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Državnega sveta Republike Slovenije v zvezi z Zakonom o bančništvu:

Komisija je na 9. izredni seji 16. 10. 2013 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu in ga podprla. Novela zakona je omogočila ukrepe v skladu s pravili o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank z namenom zagotavljanja večje stabilnosti bank. Pravila določajo, da se bremena porazdelijo med delničarje in podrejene upnike, tako da se po poplačilu z lastniškim kapitalom v nadaljevanju izgube pokrivajo s prispevki imetnikov hibridnih in podrejenih dolžniških instrumentov. Za kritje izgub se torej širi nabor ukrepov tako, da se dodatno uvaja ukrep zmanjšanja osnovnega kapitala, odpisa hibridnih kapitalskih instrumentov in podrejenih obveznosti banke ali pretvorbe teh instrumentov v navadne delnice banke, pri čemer se upošteva načelo, da noben upnik ni na slabšem kot v primeru stečaja banke. Banka mora med izvajanjem izrednih ukrepov dokazati, da je sposobna uspešno delovati. V primeru, da poslovnega stanja ne popravi v predvidenem okviru, ki bi zagotavljal njeno dolgoročno uspešnost, pa se uvede postopek prenehanja banke.

Komisija je na 10. izredni seji 5. 11. 2013 obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu (ZBan-1L), ki ga je vložila skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Jože Slivšek) in ga **ni podprla**.

Državni svet je na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu (v nadaljevanju: ZBan-1L) dne 5. 11. 2013 izglasoval odločilni veto. ZBan-1L po mnenju Državnega sveta posega v ustavno zajamčene človekove pravice imetnikov obveznic, saj določa ukrepe, ki Banki Slovenije omogočajo posege v že pridobljene pravice imetnikov obveznic, vključno z odreditvijo ukrepa razlastitve imetnikov obveznic tako, da jim arbitrarno odvzame zasebno lastnino, pri čemer je presoja o potrebnosti takšnega ukrepa prepuščena arbitrarni presoji Banke Slovenije. Dodatno ZBan-1L imetnikom obveznic prepoveduje kakršen koli dogovor z banko izdajateljico obveznic in jim odvzema pravna sredstva, s katerimi bi lahko preprečili ali izpodbijali odvzem lastništva obveznic.

Državni zbor Republike Slovenije je dne 14. 11. 2013 Zakon o spremembah in dopolnitvah

Zakona o bančništvu ponovno sprejel.

Komisija je na 11. izredni seji 4. 12. 2013 obravnavala pobudo državnega svetnika Jožeta Slivška za vložitev zahteve za presojo ustavnosti določil Zakona o bančništvu.

Komisija je pobudo za vložitev zahteve za presojo ustavnosti določil Zakona o bančništvu **podprla**.

Komisija je ocenila, da je vložitev zahteve za presojo ustavnosti upravičena, saj so tudi odzivi strokovne javnosti o primernosti predhodno sprejete novele Zakona o bančništvu deljeni, zato se komisija strinja, da je treba preveriti skladnost določil zakona z Ustavo Republike Slovenije.

Komisija je predlagala, da Državni svet Republike Slovenije sprejme zahtevo za oceno ustavnosti 261a., 261b., 261c., 261d., 261e., 261f., 347. in 350a. člena Zakona o bančništvu, kot so bili v ta zakon vneseni z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu.

Državni svet Republike Slovenije je na 13. seji dne 11. 12. 2013 sprejel **zahtevo**:

- za začetek postopka za oceno ustavnosti 261a., 261b., 261c., 261d., 261e., 347. in 350a. člena Zakona o Bančništvu (ZBan-1, Ur. L. RS št. 131/2006) ter
- za začasno zadržanje izvrševanja teh členov zakona in za prednostno obravnavo zahteve.

Ustavno sodišče Republike Slovenije se je s sklepom dne 6. 11. 2014 v postopku ustavne presoje Zakona o bančništvu in novele omenjenega zakona, ki je bila ena od podlag za razlastitev imetnikov podrejenih obveznic in delnic podržavljenih bank, z več vprašanji obrnilo na Sodišče EU v Luksemburgu. Do odločitve Sodišča EU se je postopek za oceno ustavnosti prekinil.

Sodišče EU je v svoji odločitvi 19. 7. 2016 ugotovilo, da članica pred dodelitvijo državne pomoči ni zavezana naložiti bankam v težavah, da podrejene instrumente spremenijo v lastniški kapital, jih odpišejo ali zagotovijo, da v celoti prispevajo h kritju izgub.

Ustavno sodišče je odločitev v zvezi z ustavnostjo določb ZBan-1, ki urejajo prenehanje kvalificiranih obveznosti, sprejelo z Odločbo U-I-295/13 z dne 19. 10. 2016. V odločbi je Ustavno sodišče za neustavnega spoznalo 350.a člen ZBan-1, ker ni urejal nekaterih vprašanj, ki bi jih po odločbi Ustavnega sodišča moral urediti, in je zaradi tega kršil ustavno pravico nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank do učinkovitega sodnega varstva iz 23. člena Ustave. Ta vprašanja se med drugim nanašajo na pravico nekdanjih imetnikov do dostopa do podatkov, ki bi jim omogočili pripravo tožbenega zahtevka, ureditev dokaznega bremena ter ostalih postopkovnih pravil, s katerimi bi bil saniran sicer neuravnotežen procesni položaj tožnikov na eni in Banke Slovenije na drugi strani, ter združevanje pravnih postopkov in enotno odločitev sodišča za vse tožnike.

Po odločbi U-I-295/13 mora Državni zbor odpraviti protiustavnost 350.a člena ZBan-1 v šestih mesecih po objavi odločbe U-I-295/13 v Uradnem listu Republike Slovenije.

* * *

Državni svet je bil seznanjen z mnenji, opozorili in pripombami Evropske centralne banke, društva Mali delničarji Slovenije, Vseslovenskega združenja malih delničarjev, Odvetniške pisarne Tamara Kek in partnerji, d. o. o., in Odvetniške pisarne Odvetniki Šelih&partnerji, d. o. o., k predlogu zakona.

Kot je bilo uvodoma pojasnjeno, je predlagatelj Predloga zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank sledil odločbi Ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da nekdanjim imetnikom kvalificiranih obveznosti bank ni bilo zagotovljeno učinkovito sodno varstvo, s katerim bi nekdanji imetniki lahko zavarovali svoje pravice, v

katere je posegla s svojimi odločbami o izrednih ukrepih Banka Slovenije. V zakonodajni postopek je bil zato vložen predlog zakona, ki naj bi odpravil z odločbo Ustavnega sodišča ugotovljeno neskladje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu oziroma na njegovi podlagi sprejetega 350.a člena ZBan-1, ki določa: »Delničarji, upniki in druge osebe, katerih pravice so prizadete zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije o izrednem ukrepu, lahko zahtevajo od Banke Slovenije povrnitev škode ob upoštevanju 223.a člena ZBan-1, če dokažejo, da je škoda, ki je nastala zaradi učinkov izrednega ukrepa, višja, kot bi bila v primeru, če izredni ukrep ne bi bil izrečen«, ter nekdanjim imetnikom zagotovil učinkovito sodno varstvo.

Državni svet ugotavlja, da predlog zakona ne udejanja vsebine iz odločbe Ustavnega sodišča in v smislu zagotavljanja učinkovitega sodnega varstva ne izboljšuje položaja nekdanjim imetnikom, prav tako pa v konceptualnih rešitvah bistveno odstopa od podanih stališč Ustavnega sodišča, še posebno v naslednjih točkah:

1. Vsebina skrbnega pregleda slovenskih bank zaradi mnenja Banke Slovenije, da so vsi podatki, ki se nanašajo na skrbni pregled, zaupni, do zdaj niti širši javnosti niti nekdanjim imetnikom ni bila razkrita; iz tega mnenja Banke Slovenije izvirajoča nedostopnost podatkov pa ima za posledico, da informacijska neenakost ter siceršnji neuravnotežen procesni položaj med nekdanjimi imetniki in Banko Slovenije, ni odpravljen. Čeprav prav ta neenakost pravnih strank po stališčih Ustavnega sodišča pomeni enega od bistvenih razlogov, zaradi katerega nekdanjim imetnikom z določbo 350a. člena ZBan-1 učinkovito sodno varstvo ni zagotovljeno, predlog zakona tega protiustavnega stanja ne odpravlja. Predlog zakona namreč ne omogoča seznanitve nekdanjih imetnikov z informacijami že pred vložitvijo tožbe, prav tako so tozadevno zelo omejujoče tudi določbe, ki urejajo možnost njihove seznanitve vsaj med samim sodnim postopkom. Glede dostopa do podatkov bodo morali nekdanji imetniki vse podatke za utemeljitev svojih zahtevkov zahtevati prek sodišč, ki bodo presojala o razkritju vsakega posameznega podatka. Pri tem bodo sodišča odločala ob tehtanju načela sorazmernosti, torej za vsak posamezni podatek, ki ga bodo nekdanji imetniki zahtevali, bodo presojala, ali je pomen njegovega razkritja v predmetnem postopku pomembnejši od morebitnega interesa drugih, da se zahtevani podatek ohrani kot poslovna skrivnost. Ugotoviti je torej mogoče, da predlog zakona ne sledi zahtevi Ustavnega sodišča po popolnem vpogledu nekdanjih imetnikov v vse relevantne listine že pred vložitvijo tožb.

2. Predlog zakona v nasprotju s stališčem Ustavnega sodišča oži definicijo »pravilne obravnave«. Predlog zakona bi moral pri ugotavljanju pravilnosti oziroma nepravilnosti ugotovljenih dejstev določati, da je treba upoštevati tudi mednarodne standarde za sanacijo bank, ki so veljali v drugih državah evro območja, oziroma da bi moralo sodišče v postopku ugotavljati, ali so bili standardi, ki so bili uporabljeni v Sloveniji, enaki tem standardom ali pa so od njih odstopali. Kot je ocenilo Ustavno sodišče, so v primeru zmotno ugotovljenih dejstev pri izreku odločb o izrednih ukrepih nekdanji imetniki upravičeni do popolne odškodnine – pravilnost ugotovitve o tem, ali so dejstva ugotovljena zmotno ali ne, pa je odvisna od možnosti mednarodne primerljivosti v Sloveniji izvedenega testnega preizkusa.

3. Nenaklonjenost predloga zakona do oškodovancev je izrazita tudi pri vlaganju tožb, saj predlog zakona, za razliko od predloga, ki je bil dan v javno razpravo, ne predvideva več, da v postopku izdana sodba učinkuje za vse nekdanje imetnike. Predlog zakona tako ne predvideva (več), da so do odškodnine upravičeni tudi tisti nekdanji imetniki, ki niso vložili tožb, temveč sodba sodišča velja le za tiste nekdanje imetnike, ki so tožbo vložili. Na tak način se k vlaganju tožb sili vse nekdanje imetnike, kar bo po nepotrebnem obremenilo sodišča, postopki pa bodo zaradi predvidoma zelo velikega števila tožnikov še bolj zapleteni in dolgotrajnejši. Takšna rešitev ni v prid hitremu in ekonomičnemu sodnemu postopku. Predlog zakona tudi glede plačila sodnih taks in povrnitve stroškov postopka ne odstopa bistveno od določb zakona, ki ureja pravdni postopek. To ocenjujemo kot še posebej problematično glede na po predlogu zakona neustrezno urejen dostop do dokumentacije, po

katerem so, kot je pojasnjeno pod 1. točko zgoraj, tožniki prisiljeni vložiti tožbo, če sploh želijo priti do podatkov, ki jih potrebujejo za utemeljitev svojih tožbenih zahtevkov.

4. Predvideno je, da bo višino odškodnine izračunavala Banka Slovenije, ki je povzročila nastanek škode, ne pa, da nepristransko in neodvisno o tem presoja sodišče. Ker predlog zakona ne vsebuje jasnih kriterijev, na kakšen način naj Banka Slovenije izračuna odškodnino, se s tem krši pravica nekdanjih imetnikov, da o njihovi zahtevi za plačilo odškodnine (ki vključuje tudi določitev njene višine) odloči sodišče ali drug neodvisen in nepristranski organ.

5. S predlogom zakona se za vložitev odškodninskih tožb zoper Banko Slovenije predvideva devetmesečni rok od uveljavitve zakona, kar je v nasprotju z navodili Ustavnega sodišča, ki je odločilo, da bo zastaranje odškodninskih zahtevkov nekdanjih imetnikov začelo teči šele šest mesecev po uveljavitvi novega zakona. Tudi v tej bistveni točki predlog zakona ne sledi stališčem Ustavnega sodišča. Upošteva, da predlog zakona hkrati nekdanjim imetnikom ne omogoča, da se še pred vložitvijo tožb seznanijo z vso dokumentacijo, se s takšno predvideno rešitvijo na stežaj odpira možnost, da zahtevki nekdanjih imetnikov zastarajo, še preden se bodo nekdanji imetniki sploh lahko seznanili z dokumentacijo, ki jo potrebujejo za utemeljitev svojih zahtevkov.

* * *

Za poročevalko je bila določena državna svetnica mag. Marija Lah.

Predlog mnenja je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 22 jih je glasovalo za, 2 sta glasovala proti).

4. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (ZCes-1C) – druga obravnava, EPA 2270-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije in mnenje Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 12. 1. 2018.

Obrazložitev je podala mag. Darija Kocjan, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo, kot predstavnica predlagatelja zakona.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Dušan Strnad je predstavil poročilo komisije.

Po razpravi je podal obrazložitev Pavle Hevka, Vodja nadzora Družbe za razvoj investicij, Ministrstvo za infrastrukturo.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (ZCes-1C) – druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (v nadaljevanju: Predlog zakona), saj vsebuje nekaj dobrih rešitev, vendar ob tem obžaluje, da predlagatelj zakona ni uspel uskladiti stališč z združenji občin glede finančnih obveznosti občin na področju gradnje državnih cest in vzdrževanja prometnih površin ob državnih cestah v naseljih. Navedeno problematiko urejata 47. in 62. člen zakona, pri čemer je predmet Predloga zakona le sprememba 62. člena zakona (20. člen Predloga zakona), ki pa ne sledi stališču združenj občin oz. občin.

Kot ugotavlja Državni svet, je Vlada oz. Ministrstvo za infrastrukturo prvenstveno pripravilo Predlog zakona zaradi uskladitve v času izvajanja zakona zadnjih nekaj let. Med drugim se ureja vprašanje odstranjevanja poškodovanih in pokvarjenih tovornih vozil na AC in HC, pri čemer je zaradi sedanje prakse zaračunavanja nesorazmerno visokih cen odvoza vozil, predvsem za tuja vozila, predlagana regulacija višine cene teh storitev. Predlog zakona prinaša tudi definicijo skupnega prometnega prostora (npr. Slovenska cesta v Ljubljani). Nadalje se ureja možnost vzpostavitve poskusne prometne ureditve na državni cesti z namenom preveritve njenih učinkov v praksi (lahko traja največ dve leti). V slovenski pravni red se prenaša evropska direktiva, ki se nanaša na vzpostavitev sistema za prepoznavo vozil ali skupine vozil, ki presegajo dovoljeno maso. Iz Zakona o voznikih se prenašajo določbe, ki se nanašajo na spremstvo izrednih prevozov oziroma usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov. V povezavi z evropsko pravno ureditvijo opravljanja dejavnosti cestnega prevoznika se kazenske določbe v zvezi s kršitvami pravil o največjih dovoljenih merah in masah vozil v cestnem prometu predpisujejo na način, ki bo med drugim omogočil poenoteno vnašanje podatkov o kršitvah v nacionalni elektronski register. Zaradi številnih kršitev na področju postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah se zvišujejo globe za prekrške, saj sedanja višina glob nima preventivnega učinka.

Državni svet je bil seznanjen, da je bilo Ministrstvo za infrastrukturo že v okviru priprave Predloga zakona seznanjeno s predlogom združenj občin za črtanje prvega odstavka 47. člena zakona, ki ureja sofinanciranje gradnje državne ceste, in črtanje 62. člena zakona, ki ureja vzdrževanje prometnih površin ter objektov in naprav v naseljih. Predlagatelj zakona pripomb Skupnosti občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije občin ni upošteval, ker ocenjuje, da je treba sofinanciranje gradnje državnih cest in vzdrževanje določenih prometnih površin ob državnih cestah v naselju gledati celovito. Glede na to, da se ob gradnji ali rekonstrukciji državne ceste v naselju pojavljajo zahteve po izgradnji določenih prometnih površin, ki so v interesu lokalnega prebivalstva (površin, ki jih državna cesta ne bi potrebovala, če ne bi bilo naselja), je predlagatelj na stališču, da morata k prometni varnosti prispevati tako država kot občine, ki bi morale prevzeti svoj del odgovornosti za varnost svojih občanov. Predlagatelj je tudi pojasnil, da problematika, s katero se soočajo občine, zahteva daljši čas usklajevanja države in občin in bi se lahko reševala z naslednjo novelo zakona.

Državni svet opozarja, da je eden ključnih problemov na področju cest, s katerimi se soočajo občine, prav nedorečeno vprašanje sofinanciranja gradnje državnih cest in izvedbe prometnih površin v območju državnih cest, ki so v funkciji javnih prometnih površin naselij (npr. kolesarska steza, hodnik za pešce). Po njegovem mnenju je sedanja zakonska ureditev v škodo občin, saj morajo občine (so)financirati gradnjo državnih cest in vzdrževanje prometnih površin ob državnih cestah, pri čemer teh problemov Predlog zakona ne rešuje, ampak z rešitvijo v 20. členu (sprememba 62. člena zakona) občinam le še dodaja novo finančno obveznost vzdrževanja priključkov na državno cesto in ne jasnejše razmejitve obveznosti države in občin. Ne gre samo za problem zagotavljanja sredstev, ampak tudi za (ne)možnost same izvedbe ter zagotavljanje (odškodninske) odgovornosti in nenazadnje za premoženjskopравни vidik. Nesprejemljivo je, da občina financira izgradnjo pločnika ob državni cesti, ki na koncu preide v last države, a za njegovo vzdrževanje mora občina še naprej zagotavljati sredstva. Ob tem se postavlja vprašanje namenske porabe občinskih sredstev in nenazadnje tudi vprašanje enakosti občin, saj se glede na 47. člen zakona, ki ureja pogodbeni odnos države in občine, v praksi dogaja, da je obseg financiranja oz. sofinanciranja velikokrat odvisen od pogajalske (ne)moči občinske ravni. Državni svet opozarja tudi na primere, ko želi občina zgraditi priključek na državno cesto, saj je to zelo dolgotrajen projekt z veliko stroški. Državni svet podarja, da bi morala država in ne občine poskrbeti za varnost prometa na državnih cestah v naseljih in financirati tudi rekonstrukcijo državne ceste z vsemi površinami in objekti, ki zagotavljajo varnost prometa, ne glede na to, ali cesta poteka v ali izven naselja. Opozarja tudi na problematičnost vzdrževanja takih cest v naselju z omejitvijo hitrosti 50 km/h, saj za to skrbijo koncesionarji, ki imajo pogodbo za vzdrževanje državnih cest in npr. pozimi plužijo in sneg odvržejo na pločnike in kolesarske poti, za katerega odstranitev pa mora poskrbeti občina.

Da bi se izognili sedanjim različnim razumevanjem pristojnosti glede financiranja gradnje državnih cest oz. vzdrževanja prometnih površin na, ob ali nad voziščem državnih cest v naseljih Državni svet tako kot združenja občin oz. občine meni, da bi morali razmejiti financiranje na način, da občina financira gradnjo in vzdrževanje občinskih cest in vseh prometnih površin ob njih, država pa financira gradnjo in vzdrževanje državnih cest z vsemi prometnimi površinami in ostalimi objekti in napravami ob njih. Financiranje vseh posegov v varovalnem pasu državne ceste bi morala zagotavljati država in v primeru občinskih cest občine. Na ta način bi odpravili sedanje težave, ki izhajajo predvsem iz pozicije moči države v odnosu do občin, ki so šibkejši člen. Če bi imeli vzpostavljen drugi nivo lokalne samouprave, se občine tudi ne bi soočale z omenjenimi težavami. Večina državnih cest, z izjemo AC in HC, je regionalnega pomena, za katere bi pokrajinska raven zagotovo bolje in lažje skrbela kot država, ki je za vzdrževanje cestne infrastrukture v preteklosti namenjala premalo sredstev in je zato ponekod v katastrofalnem stanju.

Na podlagi navedenega Državni svet predlaga matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora, da v nadaljnji obravnavi Predloga zakona prouči predlog za črtanje 62. člena zakona oz. povzame njegov amandma k 20. členu Predlogu zakona kot svojega:

K 20. členu:

Člen se spremeni tako, da se glasi:

62. člen se črta.

Obrazložitev:

Državni svet se pridružuje stališču Skupnosti občin Slovenije in Mestne občine Ljubljana, da bi morala država vzdrževati prometne površine, objekte in naprave na, ob ali nad voziščem državne ceste v naseljih in ne občine, ki morajo že sicer zagotavljati redno vzdrževanje občinskih cest. Opozarja tudi na financiranje priključkov na državno cesto, pri čemer predlagatelj trdi, da se le jasneje razmejuje obveznost občin in države. Medtem ko je danes vprašanje financiranja predmet dogovora države in občine, kar pomeni, da ni nujno, da mora občina financirati priključek, se s predlagano novo rešitvijo po mnenju Državnega sveta določa nova finančna obveznost občin, kar je glede na njihovo finančno podhranjenost nesprejemljivo.

Državni svet pozdravlja predlagano (visoko) zvišanje glob za prekrške na področju obveščanja in oglaševanja na območju državne ceste (25. člen), saj sedanja višina glob, ki je bistveno nižja od dobička oglaševanja, ne odvrča potencialnih kršiteljev od storitve prekrškov. Ta predlog tudi sledi pobudi Državnega sveta preteklega mandata, da se globe oz. sankcije za izvajalce oglaševalske dejavnosti ob cestah, ki kršijo predpise in nelegalno postavljajo objekte za oglaševanje, drastično zvišajo. Dodatno Državni svet opozarja na težave v praksi, ko upravljavec cest izda soglasje za postavitev objekta za obveščanje in oglaševanje, čeprav občinski prostorski akt tega ne dovoljuje. Državni svet meni, da bi moral soglasodajalec preveriti tudi občinske prostorske akte, ali dovoljujejo/prepovedujejo postavitev oglaševalskih objektov. Če upravljavec kljub prepovedi izda soglasje, se postavlja vprašanje načina ukrepanja občine, da bi preprečila postavitev objekta, ki je v nasprotju z občinskim prostorskim aktom.

Ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah je Državni svet sprejel dodatni sklep, da v skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) poziva Vlado, da čim prej pripravi sistemsko rešitev, ki bo jasno razmejila obveznosti države in občin glede sofinanciranja gradnje državnih cest in vzdrževanja prometnih površin v območju državnih cest, ki so v funkciji naselja. To je treba jasno opredeliti še posebej z vidika občinskih vlaganj v državno infrastrukturo iz sredstev občinskih proračunov.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Dušan Strnad.

Predlog mnenja je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

5. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1E) – skrajšani postopek, EPA 2464-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Mnenje komisije in predlog mnenja Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 16. 1. 2018.

Na klop so državne svetnice in svetniki prejeli stališče Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklic ter amandma Interesne skupine delojemalcev.

Besedo je imel mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kot predstavnik predlagatelja zakona.

Poročevalec Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cvetko Zupančič je predstavil mnenje komisije.

Vodja interesne skupine delojemalcev Lidija Jerkič je predstavila amandma interesne skupine.

Razpravljala je državna svetnica mag. Marija Lah.

Na dileme iz razprave je odgovoril mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Predsednik je dal na glasovanje amandma Interesne skupine delojemalcev k predlogu mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1E):

Za trinajstim odstavkom predloga mnenja Državnega sveta se doda naslednje besedilo, ki se glasi:

»Glede na to, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu posega v oblike in načine opravljanja dela, bi moral, upoštevajoč določbe 2. in 3. člena veljavnih Pravil o delovanju Ekonomsko-socialnega sveta (v nadaljevanju: ESS) predlog zakona najprej obravnavati ESS, vsaj v delu, ki se nanaša na opravljanje dela v kmetijstvu. Ker temu ni bilo tako, so s tem kršena Pravila o delovanju ESS. Državni svet poziva predlagatelja Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu, da omenjeni predlog zakona uskladi s socialnimi partnerji«.

Predlagani amandma ni bil sprejet (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 11 jih je glasovalo za, 14 jih je bilo proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1E) – skrajšani postopek

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Državni svet se je seznanil tudi z mnenjem Varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, Zadružne zveze Slovenije in Trgovinske zbornice Slovenije.

Tokratna novela zakona natančneje določa nekatera vprašanja v agroživilski verigi, ki jih je prejšnja novela določila premalo natančno oziroma jih ni mogel določiti Kodeks dobrih poslovnih praks med deležniki v agroživilski verigi, zaradi česar je bilo v praksi zakon težko izvajati. Na nedovoljene prakse sta opozorila tako Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano kot tudi Javna agencija za varstvo konkurence Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: AVK), ki pa kot prekrškovni organ ni mogla ukrepati, saj ni imela primerne pravne podlage. Navedeno se poskuša urediti tako, da se natančneje opredeljuje pojem znatne tržne moči, uvaja domnevo o znatni tržni moči ter taksativno našteva nedovoljena ravnanja. Uvaja se obveznost pisnih pogodb in določa, kateri njihovi elementi so obvezni, uvaja se obveznost močnejše stranke izvajanja dolžnega nadzorstva nad poslovnimi procesi ter spreminja višina glob za prekrške. Predlog zakona vpeljuje tudi možnost začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu ter ustanavlja Slovensko čebelarsko akademijo.

Na evropski ravni, pa tudi v Sloveniji, se že dlje časa opaža, da zaradi izrazite različne moči deležnikov v verigi s preskrbo s hrano prihaja do praks, v katerih so šibkejši člani te verige prisiljeni v odnose, ki so izrazito slabi. V dosedanji praksi se je izkazalo, da AVK zelo težko izvaja nadzor nad nedovoljenimi ravnanji zaradi nedoločno opredeljene znatne tržne moči in nedovoljenih ravnanj. Predlog zakona zato natančneje opredeljuje, kakšna dejanja so nedovoljena - poleg generalne klavzule taksativno našteva, katera ravnanja so nedovoljena, ter dodaja domnevo, da ima stranka znatno tržno moč, če deluje na nabavni strani in je v preteklem letu v Republiki Sloveniji ustvarila najmanj 25 mio evrov prometa.

Državni svet podpira prizadevanje predlagatelja, da zadeve na trgu uredi na način, ki bo preprečeval nedovoljene prakse in onemogočal razmere, v katerih so lahko pridelovalci in dobavitelji prisiljeni v tako nizke cene, da se jih lahko okarakterizira celo za dumpinške. Državni svet tudi meni, da se hrano kot osnovno dobrino v Sloveniji ceni premalo. Od kmetov se pričakuje, da bodo na trgu uspešni, hrano pa se prodaja po cenah, ki so za pridelovalce nevzdržne. Nekateri kmetje so se zaradi hudih pritiskov odločili, da s kmetovanjem prenehajo, po drugi strani pa se pričakuje visok delež samooskrbe. Državnemu svetu se zato zdi primerno, da je država tista, ki varuje šibkejšo stran, predvsem prve deležnike v prehranski verigi.

Državni svet opozarja, da je nenavadno, da se novela zakona vlaga v zakonodajni postopek tudi zaradi ankete AVK, na katero je odgovorilo le 6,4 odstotkov vprašanih, pa še to le s strani ene zainteresirane skupine. To lahko pomeni tudi to, da problem nedovoljenih praks ni tako zelo pereč.

Določitev domneve, da ima stranka znatno tržno moč, če deluje na nabavni strani in je v preteklem letu v Republiki Sloveniji ustvarila najmanj 25 mio evrov prometa, je arbitrarna, saj ni jasno, zakaj je ravno ustvarjeni promet v predlagani višini tisti kriterij, ki naj bi predstavljal znatno tržno moč. S predlogom zakona se želi urediti odnose v verigi preskrbe s hrano, pri določitvi praga pa se upošteva celoten promet podjetja in ne le del, ki je ustvarjen z živili. Taka rešitev se zdi sporna, saj se ne more domnevati, da ima podjetje, ki ustvari 22 mio evrov prometa z drugimi izdelki ali storitvami, z živili pa le 3 mio evrov, znatno tržno moč v prehranski verigi. Prav tako se ne zdi primerno, da se znatna tržna moč nanaša le na nabavno stran in ne tudi na prodajno, čeprav do nedovoljenih ravnanj prihaja na obeh straneh.

Člani Državnega sveta se strinjajo, da je v preteklosti prišlo večkrat do neprimerne sodelovanja na strani trgovcev, vendar pa bi bilo treba raziskavo razmer na trgu narediti na vseh deležnikih.

Z letnim prometom je povezana tudi na novo določena višina globe v višini do 0,25 odstotkov letnega prometa, ki jo AVK lahko izreče podjetju, če se ugotovi, da se poslužuje nedovoljene prakse. Na predlog AVK se namreč s predlogom zakona uvaja obvezno dolžno nadzorstvo, ki pomeni, da mora matična družba zagotoviti procese, ki preprečujejo zlorabe subjektov z znatno tržno močjo, obenem pa se uvaja objektivna odgovornost vodstva družbe, če bodo ugotovljene zlorabe.

Nekaterim članom se zdijo zneski zelo visoki in menijo, da lahko tak nabor nedovoljenih ravnanj ter tako visoka kazen trgovce prepričata, da se bodo raje obračali na partnerje iz tujine, ki so že tako ali tako bolj konkurenčni, saj je tveganje za visoko globo ob majhni kršitvi na slovenskem trgu preveliko. Prav tako se sprašujejo, kako bo vodstveni organ večjega živilskopredelovalnega ali združenega ali trgovskega podjetja, z velikim številom zaposlenih in pogodbenih partnerjev, lahko redno in strokovno izvajal nadzor nad vsemi subjekti podjetja ter nadzoroval in preverjal ravnanje vseh subjektov, ki delujejo in ravnajo v imenu podjetja.

Pojasnjeno je bilo, da se je predlagatelj zakona za visoko globo odločil iz razloga, da ta mora biti dovolj visoka, da subjekte odvrača od nedovoljenih praks, saj so znani primeri, ko so se slednji odločili tudi za nedovoljena ravnanja, ker so ocenili, da je njihov dobiček kljub plačani globi še vedno višji, če ravnajo v nasprotju z zapovedjo. Poleg tega je bilo poudarjeno, da je omenjena globa najvišja možna, izraženo pa je bilo tudi zaupanje v AVK, da bo pri določanju višine globe, če bo prišlo do prijave in bo ugotovljena kršitev, upoštevala vse dejavnike.

Državni svet se ne strinja s stališčem Zadružne zveze Slovenije, ki je predlagala, da se 61. f in 61. h člen predloga zakona ne uporabljata za zadrage v primerih, ko gre za poslovanje zadrage s kmetom, ki je hkrati lastnik zadrage, saj bi to pomenilo, da mora ta isti kmet nadzorovati, ali izvaja nepošteno prakso do sebe. Državni svet meni, da je takih primerov zelo malo (okoli 10 odstotkov), zato se mu ne zdi smiselno, da bi se uvedlo izjemo.

V razpravi o nedovoljenih ravnanjih je Državni svet izpostavil, da so med nedovoljena ravnanja uvrščena tudi taka, ki se jih po ugotovitvah AVK ne more šteti med nedovoljena (poročilo AVK z dne 11. 10. 2017).

Nekateri člani Državnega sveta menijo, da predlagana ravnanja niso skladna z značilnostmi nepoštenih poslovnih praks, ki jih opredeljuje Zelena knjiga Evropske

komisije, in presegajo opredelitev nedovoljenih ravnanj, kot jih določa dokument 'Vertikalni odnosi v verigi preskrbe s hrano: načela dobre prakse'. Nekatere opredelitve posameznih nedovoljenih ravnanj so zelo ohlapne in omogočajo različne razlage, kar je v nasprotju z ustavnim načelom pravne varnosti, prav tako pa predlog zakona ne določa možnosti za dokazovanje nasprotnega, torej, da neko ravnanje, ki je primeroma določeno kot nedovoljeno, ob upoštevanju konkretnih okoliščin ne predstavlja nedovoljenega ravnanja.

Predlog zakona vsebuje tudi določbo o ničnosti pogodbe v delu, ki vsebuje nedovoljena ravnanja. Državni svet je v tem delu razpravljal o tem, kako bodo deležniki v verigi, še posebej pa kmetje, mala in srednja podjetja živilskopredelovalne industrije sploh vedeli, v katerem delu jih pogodba zavezuje, saj je posel že lahko izveden (realiziran), nato pa se lahko ugotovi, da je bila pogodba v določenem delu nična.

Pisnost pogodb v prehranski verigi je obvezna, če njihova vrednost med strankama v enem koledarskem letu preseže 15.000 evrov, predlog zakona pa tudi določa obvezne sestavine pogodbe. Če pogodbena vrednost v koledarskem letu med subjektoma ne presega navedene vrednosti, pogodba ni obvezna, mora pa obstajati nek dokument, ki mora biti sklenjen pred dobavo. Državni svet opozarja, da se v posameznih segmentih stranke medsebojno o ceni in količini dogovarjajo tedensko, v tako kratkem obdobju pa je praktično neizvedljivo vsakokrat predhodno skleniti pisno pogodbo s tako širokim naborom obveznih sestavin. Obsežne obličnostne zahteve bodo obremenjevale vse deležnike, manjše oziroma šibkejšje dobavitelje celo nesorazmerno bolj kot večje. Obenem se opozarja, da se tudi danes za izrazito sezonske artikole pogodbe formalizirajo za nazaj, tudi zaradi neodzivnosti oziroma prepočasne odzivnosti (predvsem manjših) dobaviteljev.

Predlog zakona vpeljuje možnost začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu, s čimer se bo pridelovalcem v rastlinski proizvodnji omogočilo, da s pomočjo izvajalcev del opravijo delo v točno določenem časovnem obdobju glede na proizvodni proces v panogi. V rastlinski proizvodnji so izrazite sezonske konice, načrtovanje pa je odvisno tako od potreb na trgu kot tudi od vremena in rastne dinamike. Da bi se pridelovalcem rastlinskih proizvodov omogočilo lažje sezonsko zaposlovanje, se s predlogom zakona uvaja oblika dela, ki se opravlja po pravilih civilnopravne pogodbe o delu, a vključuje tudi nekatere elemente pogodbe o zaposlitvi (kot je npr. prepoved diskriminacije, prepoved dela otrok, minimalna urna postavka, itd). Predlog zakona predvideva tudi omejitve, in sicer se tako delo ne sme opravljati več kot 120 dni na leto, ne glede na število na ta način zaposlenih oseb pri delodajalcu, prav tako pa delavec v taki obliki ne sme delati več kot 90 dni na leto.

Državni svet pozdravlja uvedbo take oblike dela, vendar meni, da bi bilo primerneje, da bi se urejale v okviru delovnopravne zakonodaje in ne v okviru zakona, ki ureja kmetijstvo. Poudarja, da gre za obliko malega dela, ki je bilo na referendumu zavrnjeno. Prav tako pa se je v preteklosti razvrednotilo in očrnilo medsosedsko pomoč, posledica tega pa je, da je danes za tovrstna dela treba iskati delavce in rešitve, na kaki pravni podlagi naj se jih zaposli/najame in plača, da bo sprejemljivo za obe strani. Člani tudi opozarjajo, da taka praksa, da se delovna razmerja urejajo v zakonih, ki se ne tičejo delovnih razmerij, vodi v večjo zmedo na trgu ter pridelovalce

(kmete) dodatno administrativno obremenjuje, saj morajo biti pozorni na še večji nabor zakonodaje, ki se ne tiče njihove dejavnosti, to pa je pridelava hrane.

Navedena oblika dela je zaradi civilnopravne narave podvržena drugačni obdavčitvi, kot bi bila, če bi šlo za pogodbo o zaposlitvi. Državni svet je prepričan, da dodatna davčna obremenitev sezonskega dela v kmetijstvu v višini 25 odstotkov ni potrebna, ker se od tega dela že plačajo prispevki za socialna zavarovanja ter dohodnina, zato vse kvalificirane predlagateljke amandmaje poziva, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka sprejmejo naslednji

amandma

k 5. členu

»Za prvim odstavkom 105. e člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

Ne glede na določbe zakona, ki določa davek na določene prejemke, se od pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu poseben davek ne plača.«

Obrazložitev:

Novi 105.e člen določa vključitev izvajalcev dela na podlagi začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu v socialna zavarovanja in posledično tudi plačilo prispevkov iz tega naslova. Besedilo predloga zakona, ki je bil v javni obravnavi, je vsebovalo tudi določbo, po kateri se za delo na podlagi pogodbe o začasnem in občasnem delu v kmetijstvu ne bi plačalo posebnega davka na določene prejemke v višini 25 odstotkov, kot ga določa Zakon o posebnem davku na določene prejemke (v nadaljnjem besedilu: ZPDDP). Gre namreč za davek, ki je bil uveden v času, ko pogodbe civilnega prava še niso bile obremenjene s prispevki za socialno varnost ter so zato pomenile konkurenco pogodbam o zaposlitvi. Iz v zakonodajni postopek vloženega predloga je bila ta določba črtana, zato se predlaga, da se ponovno vnese.

Pogodba o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu ima naravo civilne pogodbe. Nanjo se, odvisno od statusa osebe, ki delo opravlja po tej pogodbi, vežejo različni prispevki za socialna zavarovanja in davki. Glede na status osebe, ki opravlja delo po tej pogodbi, se plačajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma posebni primeri tega zavarovanja, prispevki za zdravstveno zavarovanje ter dohodnina, zato ni nobenega razloga, da bi se plačeval še posebni davek na določene prejemke.

Poseben davek na določene prejemke je bil uveden leta 1994, namen uvedbe pa je bil dodatno davčno obremeniti dohodke iz opravljanja storitev, ki niso doseženi v okviru enega od razmerij oziroma organiziranj, ki so podlaga za vključitev v sistem socialnih zavarovanj. Ta davek je bil torej uveden v času, ko prejemki iz naslova opravljanja del na podlagi pogodb civilnega prava še niso bili obremenjeni s prispevki za socialna zavarovanja. Delo v okviru takih pravnih razmerij je bilo bistveno cenejše in je predstavljalo nelojalno konkurenco na trgu dela. Danes pa se osebe, ki opravljajo delo oziroma storitev na podlagi pogodb civilnega prava, vključujejo v socialna zavarovanja ter so iz tega naslova odvedeni in plačani prispevki. Zato poseben davek na določene prejemke ne služi več svojemu prvotnemu namenu, delo na podlagi pogodb civilnega prava pa je obremenjeno s kar 56 odstotki posebnega

davka in prispevkov, pri čemer v tem odstotku ni upoštevana stopnja dohodnine. Iz navedenega izhaja, da je to delo bistveno bolj obremenjeno kot delo v okviru drugih razmerij.

V zvezi z navedenim posebnim davkom je treba opozoriti na izjemo, ki jo je glede njegovega plačila prinesla že novela ZPDDP iz leta 1995, ki je določila, da se tega davka ne plačuje od izplačil za spravilo pridelkov v okviru sezonskih del na področju hmeljarstva, sadjarstva in vinogradništva, ki jih fizičnim osebam izplačujejo pravne osebe ali zasebniki, registrirani za opravljanje dejavnosti. Iz navedenega izhaja, da je bi namen zakonodajalca, da se sezonskih del v kmetijstvu ne obremeni s posebnim davkom.

Predlagana dopolnitev 105.e člena torej ne pomeni bolj ugodne davčne obravnave dohodka na podlagi začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu, ampak ga izenačuje z dohodki iz podobnih pravnih razmerij oziroma z dohodkom, prejetim za delo spravila pridelkov v okviru kmetijske panoge.

Državni svet je še zanimalo, katera pravila veljajo, če se za začasno ali občasno delo v kmetijstvu zaposli tujca. Pojasnjeno je bilo, da je za zaposlitev tujcev treba upoštevati tudi vso zakonodaja, ki ureja delo tujcev.

Državni svet se strinja z ustanovitvijo Slovenske čebelarke akademije. Slovenija nima dovolj velikih količin medu, da bi lahko bila pomembna sila na trgu medu, ima pa svetovno priznane strokovnjake z zelo veliko znanja, ki ga lahko ponudijo na tujem trgu, vendar na tem mestu poudarja, da si ne želi, da bi akademija postala neka nova ali dodatna javna institucija ter pričakuje, da bo sredstva za svoje delovanje pridobivala na trgu.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Predlog mnenja je bil sprejet (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, 7 je glasovalo proti).

6. točka dnevnega reda:

– **Predlog zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-1) - druga obravnava, EPA 2325-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Mnenje komisije so prejeli po elektronski pošti 12. 1. 2018.

Poročilo Odbora Državnega zbora za gospodarstvo z Dopolnjenim predlogom zakona in predlog mnenja Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 16. 1. 2018.

Na klop so državne svetnice in svetniki prejeli amandma Interesne skupine lokalnih interesov k predlogu Mnenja Državnega sveta.

Besedo je imela Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, kot predstavnica predlagatelja zakona.

Poročevalec Komisije gospodarstvo, obrt, turizem in finance Branko Tomažič je pojasnil stališče komisije.

Predstavnik interesne skupine lokalnih interesov Davorin Terčon je predstavil amandma interesne skupine.

Razpravljali so državni svetniki mag. Ladislav Rožič, Branko Tomažič, Davorin Terčon in Franc Kangler.

Po razpravi je dodatno obrazložitev podala imela Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Obrazložitev glasu sta podala državna svetnika Dejan Crnek in Boris Šuštaršič.

Predsednik je dal na glasovanje amandma Interesne skupine lokalnih interesov k Predlogu mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-1):

Na koncu Predloga mnenja Državnega sveta se doda naslednje besedilo, ki se glasi:

»Državni svet opozarja na 38. člen Dopolnjenega predloga zakona, saj daje premajhno vlogo lokalni skupnosti (Občini Sežana) oz. ji ne zagotavlja aktivne participacije pri nadzorovanju družbe Holding Kobilarna Lipica d.o.o. Zaradi navedenega Državni svet predlaga kvalificiranim predlagateljem amandmajev v Državnem zboru, da povzamejo naslednji amandma:

K 38. členu

V drugem odstavku se besedilo »(enega izmed članov uskladi z lokalno skupnostjo)« nadomesti z naslednjim besedilom: »(enega izmed predlaganih članov predlaga lokalna skupnost – Občina Sežana)«.

Obrazložitev:

Predlagana rešitev je za lokalno skupnost nesprejemljiva, saj ne zagotavlja aktivne vloge lokalne skupnosti oz. ne zagotavlja, da bo lokalna skupnost dejansko dobila svojega predstavnika v nadzornem svetu Holdinga Kobilarne Lipica d.o.o. Predlog Državnega sveta pa to zagotavlja in tudi pravno obvezuje pristojno ministrstvo, da pri predlaganju članov nadzornega sveta upošteva predlog lokalne skupnosti. Razume se, da mora priti do usklajenega predloga s pristojnim ministrom, vendar se v skladu s predlogom Državnega sveta začne nov postopek usklajevanja, če prvotni predlog lokalne skupnosti za ministra ni sprejemljiv, in ne pride le do zavrnitve predloga lokalne skupnosti, kar bi prišlo v primeru, kot je predvideno v dopolnjenem predlogu zakona.

Državni svet tudi meni, da bi bila boljša organizacijska oblika družbe Holding Kobilarna Lipica enovit d.o.o. in ne v obliki holdinga, saj so se izkušnje preteklega dvoglavega vodenja izkazale kot problematične.»

Predlagani amandma je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja Državnega sveta skupaj s sprejetim amandmajem:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28)

Državni svet predlog resolucije, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, **podpira**.

Državni svet ugotavlja, da je predlog resolucije pripravljen na podlagi 17. člena Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17), ki predvideva, da Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme resolucijo o družinski politiki za obdobje 10 let. Kot izhaja iz predloga resolucije, je njen namen določitev temeljnih ciljev in ukrepov na področju družinske politike v obdobju 2018–2028, s katerimi se želi izboljšati kakovost družinskega življenja. Kot ključne cilje predloga resolucije predlagatelj navaja izboljšanje kakovosti družinskega življenja, s poudarkom na visoki ravni kakovosti življenja otrok; zagotavljanje varstva in zaščite družin in posameznih družinskih članov (zlasti otrok) ter ustvarjanje pogojev, ki bodo spodbudno vplivali na odločanje za družino.

Predlog resolucije po besedah predlagatelja sledi pomembnim spremembam, ki so se v zadnjih desetletjih odvile na področju družine in družinskega življenja v Sloveniji in ostalih razvitih državah (spreminjanje partnerskih vlog, pluralizacija družinskih oblik in načinov družinskega življenja, spremembe partnerskih odnosov in družinskih vlog itd.). Nova resolucija bo nadomestila že skoraj četrletje staro Resolucijo o temeljnih oblikovanju družinske politike v Republiki Sloveniji iz 1993, katere temeljna načela, ki so še vedno aktualna, predlagatelj sicer še naprej ohranja (usmerjenost k vsem družinam, zaščita otrokovih pravic, spoštovanje avtonomnosti družine itd.). Kljub temu pa predlagatelj poudarja večjo konkretnost novega predloga resolucije, kar se tiče ciljev, ukrepov in kriterijev za evalvacijo njihove implementacije.

Predlagatelj navaja, da družinska politika temelji na integralnem pristopu, da je samostojna, a vendar neločljivo povezana z drugimi politikami (stanovanjsko, socialno, politiko trga dela, zdravstva, vzgoje in izobraževanja itd.) in strateškimi dokumenti na posameznih področjih. Na nujnost povezovanja različnih politik z namenom celovitega odziva na nizko stopnjo rodnosti v Sloveniji in zagotavljanja kakovostne družinske politike je Državni svet opozoril že ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B), EPA 2417-VII. Pri tem je opozoril na nujnost bolj proaktivnega delovanja stroke, politike in javnosti na tem področju ter podprl predlog državnega svetnika prof. dr. Matjaža Gamsa, da Državni svet organizira posebno tematsko konferenco na to temo. Predlog za organizacijo konference je podprlo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Državni svet je bil seznanjen tudi s stališčem Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo (IRSSV), ki je pri oblikovanju predloga resolucije aktivno sodeloval s pripombami in ga podpira. Njegovo vsebino ocenjuje kot dobro, saj ponuja podrobno analizo trenutnega stanja in ukrepe, oblikovane na tej podlagi. IRSSV predvsem izraža zadovoljstvo z napovedanim opuščanjem oz. odpravo varčevalnih ukrepov ter poziva k čimprejšnjemu sprejemu novega Programa za otroke in mladino (pretekli se je iztekel 2016), saj je s položajem družine močno povezan prav položaj otrok. Pri tem IRSSV meni, da predložena resolucija na področju varstva otrok ponuja dovolj dobre podlage, da se bo v prej omenjenem programu lahko slednje zgolj še dopolnilo z nekaterimi trenutno še manjkajočimi ukrepi. Kot možnost za izboljšave vsebine pa IRSSV izpostavlja bolj analitičen pristop pri oblikovanju kazalnikov (podrobneje bi se jih lahko razdelalo v več skupin: makro, procesne itd.), kar bi olajšalo evalvacijo zastavljenih ukrepov in doseganja zadanih ciljev.

Državni svet je podrobneje razpravljal tudi o stanovanjski politiki, ki predstavlja pomemben element, ki lahko vpliva na kakovost življenja družin in rodnost. Kot ključno je bilo izpostavljeno zagotavljanje dostopnih stanovanj za mlade družine tako za nakup kot najem. O tem je večkrat v preteklih letih razpravljal tudi Ekonomsko-socialni svet, tudi v okviru podpisa Socialnega sporazuma 2015–2016. Veliko oviro pri osamosvajanju mladih družin namreč predstavlja prav nesistemska ureditev dostopa do ustreznih stanovanj. Pri tem Državni svet poziva k razmisleku o možnih ukrepih v obliki posebnih finančnih spodbud za mlade družine in tiste, ki šele pričakujejo otroke. Predlaga se tudi mednarodna primerjava in prenos dobrih praks iz tujine, zlasti skandinavskih držav. Slabi pogoji za ustvarjanje družine namreč vplivajo na rodnost, posledično pa na zniževanje delovne sile in gospodarsko aktivnost.

Tako Ministrstvo za okolje in prostor kot Stanovanjski sklad Republike Slovenije sta potrdila zavedanje o nujnosti zagotavljanja ustreznih stanovanj za mlade družine. Pri tem so bili izpostavljeni nekateri aktualni in bodoči projekti Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, ki je 2016 spremenil politiko poslovanja in jo usmeril predvsem v najem, s čimer naj bi se zadostilo potrebam vseh skupin prebivalstva, predvsem mladih in družin (projekt F-2 javnih najemnih stanovanj v Zelenem gaju na Brdu – vsa stanovanja so bila oddana že ob prvem razpisu; potrjena gradnja velikega števila najemnih stanovanj (prek 850) v Ljubljani, v sodelovanju z Mestnim stanovanjskim skladom Ljubljana; pridobitev zemljišč za gradnjo pribl. 1500 stanovanj na dveh lokacijah v Mariboru; javni razpis za sofinanciranje gradnje s posameznimi občinami -

konec decembra 2017 že odobreni prvi dve vlogi za posojila za gradnjo novih neprofitnih najemnih stanovanj v MO Ljubljana in občini Vojnik itd.).

Tudi Ministrstvo za okolje in prostor kot enega od ključnih ukrepov prilagajanja potrebam populacije navaja spremembo stanovanjske politike v smislu pospešenega uvajanja stroškovne najemnine in stanovanjskega dodatka (o tem se medresorsko usklajuje z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti). Dodatno poudarja pomembnost usklajenosti obravnavanega predloga resolucije z Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025, pri čemer se slednja dotika celotne populacije, aktualno obravnavani predlog resolucije pa se posveča predvsem stanovanjski problematiki družin.

Državni svet je v zvezi z zagotavljanjem ustreznih stanovanj opozarja tudi na določene podatke glede nezmožnosti vzdrževanja stanovanj, ki so bila pridobljena v času preoblikovanja družbene lastnine v zasebno v devetdesetih letih prejšnjega stoletja (kar 40 % teh stanovanj naj bi bilo neustrezno vzdrževanih zaradi finančnih stisk ipd.) in na težavo, ki jo to lahko predstavlja v prihodnje z vidika ohranjanja ustreznih življenjskih pogojev družin ter fonda za bivanje primernih stanovanj na trgu. Prav tako opozarja na določen delež lastniških stanovanj (tudi v lasti države), ki so prazna, in poziva k razmisleku o možnih ukrepih v zvezi s tem (dodatna obdavčitev; drugi načini aktivnejšega spodbujanja oddaje v najem).

Državni svet se je z vidika demografskih izzivov, rodnosti ter dolgoročno vzdržnega razvoja družbe dotaknil tudi vprašanja (ne)ustreznosti izhodišč, na katerih temelji predlog resolucije in ki sledijo evropskim politikam na tem področju (vprašanje, ali je odločitev za spodbujanje rasti populacije dolgoročno dobra z vidika ohranitve planeta). Morebiti bi bilo treba razvoj družinske politike osnovati na drugačnih vrednotah od obstoječih, saj študije kažejo, da na rodnost v veliki meri vpliva predvsem vprašanje stopnje zaščite in občutka varnosti ženske v njenem okolju, kar pa naj v okviru evropskih držav trenutno ne bi bilo zagotovljeno v zadostni meri.

Državni svet je predlog resolucije proučil tudi z vidika ustreznosti uporabe strokovnega izrazoslovja, pri čemer ugotavlja, da je večina uporabljenih izrazov s področja varstva invalidov v predlogu resolucije ustreznih. Izpostavlja pa nepravilno rabo določenih besed oziroma besednih zvez (npr. »osebe z invalidnostjo« (str. 51), »invalidni« (str. 65; Ukrepi, sedma alineja; Kriteriji, osma alineja) itd.) in posledično poziva k uporabi splošno dogovorjenih in ustrežnejših izrazov v samostalniški besedni vrsti (v tem primeru »invalidi«).

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Tomaž Horvat.

Predlog mnenja skupaj s sprejetim amandmajem je bil soglasno sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

7. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSPD-1B) – skrajšani postopek, EPA 2417-VII

Predlog zakona je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije in Predlog mnenja Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 15. 1. 2018.

Besedo je imela Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kot predstavnica predlagatelja zakona.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Tomaž Horvat je pojasnil stališče komisije.

Razpravljal je državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B) – skrajšani postopek

Državni svet predlog zakona, ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, **podpira**.

Državni svet ugotavlja, da se s predlogom zakona uvaja bolj pregleden, enostaven in fleksibilen način izrabe očetovskega dopusta, katerega skupna dolžina se sicer ne spreminja (oče najmanj 15 dni izrabi kadarkoli od rojstva otroka do najkasneje en mesec po poteku starševskega dopusta v strnjenem nizu oziroma pravice do starševskega dodatka, preostale dni pa do končanega prvega razreda osnovne šole, pri čemer je novost možnost izrabe vseh 30 dni skupaj). Novela na novo uvaja tudi možnost koriščenja 30 dni starševskega dopusta za posvojitelje otroka, ki je že zaključil prvi razred osnovne šole in je mlajši od 15 let.

Predlog zakona po ugotovitvah Državnega sveta odpravlja začasni varčevalni ukrep – cenzus pri upravičenosti do pomoči ob rojstvu otroka, ki je bil uveden z Zakonom za uravnoteženje javnih financ. Po novem bo omenjena pravica spet univerzalna in ne bo več vezana na materialni položaj družine, od 2019 pa se jo bo kot enkratni prejemek v višini 280 evrov dodeljevalo upravičencem v obliki dobroimetja, ki ga bo

mogoče porabiti za nakup otroške opreme, potrebščin za otroke, otroško hrano itd. Kot mejna se določa tudi starost 4 let za otroka, za katerega so starši upravičeni do povečanega zneska otroškega dodatka, s čimer želi predlagatelj spodbuditi vključenost otrok, starejših od štirih let, v vrtčevsko varstvo. Prav tako se predlaga bolj jasen zapis pogoja za pridobitev pravice do dodatka za veliko družino in dodatka za nego otroka za otroke po 18. letu starosti (možnost uveljavljanja pravice, če ima otrok status učenca, dijaka, vajenca ali študenta, vendar najdlje do njegovega 26. leta starosti).

Državni svet kot pomembno novost prepoznava in podpira sistemsko ureditev pomoči pri nakupu vinjete za velike družine za vozilo, razvrščeno v drugi cestninski razred B (omogočena enkratna pomoč v višini razlike nad ceno letne vinjete za motorna vozila, ki spadajo v drugi cestninski razred A). Pri tem se je Državni svet seznanil tudi s stališčem Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), ki predlagano rešitev podpira, saj obravnavani predlog zakona do sistemske ureditve v področnem zakonu na podlagi novega 78.a člena omogoča pravico do pomoči tudi invalidom in invalidskim organizacijam, ki v skladu z Zakonom o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17) uveljavljajo pravico do oprostitve plačila letne dajatve. Kot opozarja NSIOS, dosedanja začasna ureditev (prejem pomoči prek Rdečega križa Slovenije) ni bila primerna.

Državni svet v zvezi s predlogom zakona izpostavlja tudi vprašanje rodnosti v Sloveniji in ustreznih načinov njenega spodbujanja. V okviru Demografske konference, ki poteka pod okriljem Instituta Jožefa Stefana zadnjih 10 let, so bili na podlagi analiz, tudi s pomočjo umetne inteligence, oblikovani številni zaključki, ki kažejo na to, da so za Slovenijo, njene prebivalce in razvoj vprašanja demografije in rodnosti zelo pereča. Pospešeno izseljevanje mladih v tujino, ki smo mu priča zadnja leta, in nizki deleži povratnikov (v primeru odhoda 5.000 izobraženih ljudi je država prikrajšana za milijardo evrov, ki jih je vložila v njihovo izobraževanje), predvsem pa nizka stopnja rodnosti (zgolj 1,6, medtem ko bi bilo za obnovo populacije treba doseči vsaj stopnjo 1,8) sta zaskrbljujoča. (Pre)nizka stopnja rodnosti namreč dolgoročno vodi v izumrtje naroda, pomembno pa vpliva tudi na kakovost življenja populacije ter gospodarski razvoj države (večji delež starejše delovne sile zaradi splošnega staranja populacije in posledično slabša konkurenčnost zaradi neučinkovite implementacije načel vseživljenjskega izobraževanja v praksi).

Državni svet meni, da bi morali na področju rodnosti iskati sistemske rešitve, saj na stopnjo rodnosti vplivajo različni dejavniki in politike (stanovanjska, davčna, socialna, zdravstvena, izobraževalna itd.). Državni svet zato na podlagi vsega navedenega poziva k večji aktivnosti tako v okviru stroke, politike kot javnosti. Posledično **podpira pobudo državnega svetnika prof. dr. Matjaža Gamsa, da Državni svet organizira tematsko konferenco o rodnosti v Sloveniji**. Ideji o organizaciji tovrstne konference je izrazilo podporo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Državni svet se je v zvezi z rodnostjo dotaknil tudi vprašanja (ne)posredne povezave z očetovskim dopustom in vpliva slednjega na dejansko večjo odgovornost očetov pri skrbi za otroka. Omenjeni dopust naj bi namreč v prvi vrsti očetu omogočil preživljanje več kakovostnega časa tako z otrokom kot celo družino, prav tako pa zagotovil uveljavljanje načela enakopravnosti spolov v praksi. Posledično se od

očetov pričakuje odgovorno uveljavljanje navedene pravice v skladu z njenim namenom in ne razlage omenjenega dopusta kot dodatne možnosti za pridobitev več prostega časa zase.

Državni svet je bil seznanjen tudi s pripombami društva Družinska pobuda, ki predlaga črtanje ureditve, po kateri uveljavljanje pravice do očetovskega dopusta v obliki delne odsotnosti z dela ne vpliva na podaljšanje dopusta (1. člen predloga zakona; tretji odstavek spremenjenega 27. člena veljavnega zakona), saj meni, da je v nasprotju s samim namenom očetovskega dopusta in da onemogoča izbiro staršem, da dopust koristijo v obliki, ki jim najbolj ustreza, ne da so zato prikrajšani za določen del dopusta. Društvo predlaga tudi črtanje določbe o izplačilu pomoči ob rojstvu otroka v obliki dobroimetja (5. člen predloga zakona; drugi odstavek spremenjenega 68. člena veljavnega zakona) oziroma kot alternativo navaja opredelitev izdelkov oziroma skupin, za katere pomoči ob rojstvu otroka ni mogoče porabiti (npr. alkohola, cigaret, iger na srečo ...). Društvo se zavzema tudi za izvzem predvidene enkratne pomoči pri nakupu vinjete iz obdavčitve. Državni svet poziva pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da prouči navedene pripombe in možnost njihovega upoštevanja v nadaljevanju zakonodajnega postopka v zvezi z aktualnim predlogom zakona ali v eni od prihodnjih novel.

Državni svet ugotavlja, da predstavniki sindikatov predlogu zakona izražajo podporo. Njihove pripombe so bile upoštevane že v fazi priprave predloga zakona. Opozarjajo tudi na to, da je dosedanja bolj razpršena ureditev koriščenja očetovskega dopusta večkrat negativno vplivala na dejansko izrabo slednjega, zato izražajo podporo novi rešitvi - možnosti enotnega oziroma bolj strnjene koristi vseh zakonsko omogočenih 30 dni.

Ob tem je bilo opozorjeno še na drug vidik uveljavljanja pravice do očetovskega dopusta – na breme, ki ga pravica do očetovskega dopusta predstavlja delodajalcem, saj v veliki meri vpliva na poslovanje gospodarskih subjektov, še zlasti na poslovanje mikro in majhnih podjetij, ki imajo v povprečju zaposlene zgolj 3 osebe. Pri takšnih podjetjih odsotnost enega od delavcev daljše časovno obdobje lahko pomeni veliko težavo za nemoten delovni proces. Državni svet je bil ob tem seznanjen s pojasnili Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da se z novelo ne uvaja dodatnih dni očetovskega dopusta, ampak ohranja 30 dni očetovskega dopusta, kot je bilo predvideno že z osnovnim zakonom, sprejetim 2014, s katerim se je v slovensko zakonodajo preneslo vsebino Direktive 2010/18/EU o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu. Predlagatelj v zvezi s pripombami delodajalcev dodatno pojasnjuje, da se 30 dni nanaša na koledarske in ne delovne dni in da bo možnost bolj strnjene izrabe dopusta v določeni meri lahko preprečila morebitno manipuliranje z omenjeno pravico in lažje načrtovanje delovnega procesa.

Državni svet v zvezi z dejansko izkoriščenostjo očetovskega dopusta, predvsem z vidika primerjave izrabe omenjenega dopusta v javnem in zasebnem sektorju, ugotavlja, da je po podatkih pristojnega ministrstva delež izkoriščenosti očetovskega dopusta na splošno 80- do 85-odstoten, medtem ko vsebina obstoječih vlog za uveljavitev te pravice ne omogoča ločenega zbiranja podatkov o koriščenju dopusta v okviru posameznega sektorja.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Tomaž Horvat.

Predlog mnenja je bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

8. točka dnevnega reda:

– **Predlog resolucije o družinski politiki 2018-2028 »vsem družinam prijazna družba« (ReDP18-28), EPA 2502-VII**

Predlog resolucije je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog resolucije je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije in predlog mnenja Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 15. 1. 2018.

Besedo je imela Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kot predstavnica predlagatelja resolucije.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Tomaž Horvat je pojasnil stališče komisije.

Razpravljal je državni svetnik Boris Šuštaršič.

Predsednik je dal predlog mnenja na glasovanje:

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji 17. 1. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28)

Državni svet predlog resolucije, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, **podpira.**

Državni svet ugotavlja, da je predlog resolucije pripravljen na podlagi 17. člena Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17), ki predvideva, da Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme resolucijo o družinski politiki za obdobje 10 let. Kot izhaja iz predloga resolucije, je njen namen določitev temeljnih ciljev in ukrepov na področju družinske politike v obdobju 2018–2028, s katerimi se želi izboljšati kakovost družinskega življenja. Kot ključne cilje predloga resolucije

predlagatelj navaja izboljšanje kakovosti družinskega življenja, s poudarkom na visoki ravni kakovosti življenja otrok; zagotavljanje varstva in zaščite družin in posameznih družinskih članov (zlasti otrok) ter ustvarjanje pogojev, ki bodo spodbudno vplivali na odločanje za družino.

Predlog resolucije po besedah predlagatelja sledi pomembnim spremembam, ki so se v zadnjih desetletjih odvile na področju družine in družinskega življenja v Sloveniji in ostalih razvitih državah (spreminjanje partnerskih vlog, pluralizacija družinskih oblik in načinov družinskega življenja, spremembe partnerskih odnosov in družinskih vlog itd.). Nova resolucija bo nadomestila že skoraj četrletje staro Resolucijo o temeljnih oblikovanju družinske politike v Republiki Sloveniji iz 1993, katere temeljna načela, ki so še vedno aktualna, predlagatelj sicer še naprej ohranja (usmerjenost k vsem družinam, zaščita otrokovih pravic, spoštovanje avtonomnosti družine itd.). Kljub temu pa predlagatelj poudarja večjo konkretnost novega predloga resolucije, kar se tiče ciljev, ukrepov in kriterijev za evalvacijo njihove implementacije.

Predlagatelj navaja, da družinska politika temelji na integralnem pristopu, da je samostojna, a vendar neločljivo povezana z drugimi politikami (stanovanjsko, socialno, politiko trga dela, zdravstva, vzgoje in izobraževanja itd.) in strateškimi dokumenti na posameznih področjih. Na nujnost povezovanja različnih politik z namenom celovitega odziva na nizko stopnjo rodnosti v Sloveniji in zagotavljanja kakovostne družinske politike je Državni svet opozoril že ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B), EPA 2417-VII. Pri tem je opozoril na nujnost bolj proaktivnega delovanja stroke, politike in javnosti na tem področju ter podprl predlog državnega svetnika prof. dr. Matjaža Gamsa, da Državni svet organizira posebno tematsko konferenco na to temo. Predlog za organizacijo konference je podprlo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Državni svet je bil seznanjen tudi s stališčem Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo (IRSSV), ki je pri oblikovanju predloga resolucije aktivno sodeloval s pripombami in ga podpira. Njegovo vsebino ocenjuje kot dobro, saj ponuja podrobno analizo trenutnega stanja in ukrepe, oblikovane na tej podlagi. IRSSV predvsem izraža zadovoljstvo z napovedanim opuščanjem oz. odpravo varčevalnih ukrepov ter poziva k čimprejšnjemu sprejemu novega Programa za otroke in mladino (pretekli se je iztekel 2016), saj je s položajem družine močno povezan prav položaj otrok. Pri tem IRSSV meni, da predložena resolucija na področju varstva otrok ponuja dovolj dobre podlage, da se bo v prej omenjenem programu lahko slednje zgoj še dopolnilo z nekaterimi trenutno še manjkajočimi ukrepi. Kot možnost za izboljšave vsebine pa IRSSV izpostavlja bolj analitičen pristop pri oblikovanju kazalnikov (podrobneje bi se jih lahko razdelalo v več skupin: makro, procesne itd.), kar bi olajšalo evalvacijo zastavljenih ukrepov in doseganja zadanih ciljev.

Državni svet je podrobneje razpravljal tudi o stanovanjski politiki, ki predstavlja pomemben element, ki lahko vpliva na kakovost življenja družin in rodnost. Kot ključno je bilo izpostavljeno zagotavljanje dostopnih stanovanj za mlade družine tako za nakup kot najem. O tem je večkrat v preteklih letih razpravljal tudi Ekonomsko-socialni svet, tudi v okviru podpisa Socialnega sporazuma 2015–2016. Veliko oviro pri osamosvajanju mladih družin namreč predstavlja prav nesistemska ureditev dostopa do ustreznih stanovanj. Pri tem Državni svet poziva k razmisleku o možnih

ukrepih v obliki posebnih finančnih spodbud za mlade družine in tiste, ki šele pričakujejo otroke. Predlaga se tudi mednarodna primerjava in prenos dobrih praks iz tujine, zlasti skandinavskih držav. Slabi pogoji za ustvarjanje družine namreč vplivajo na rodnost, posledično pa na zniževanje delovne sile in gospodarsko aktivnost.

Tako Ministrstvo za okolje in prostor kot Stanovanjski sklad Republike Slovenije sta potrdila zavedanje o nujnosti zagotavljanja ustreznih stanovanj za mlade družine. Pri tem so bili izpostavljeni nekateri aktualni in bodoči projekti Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, ki je 2016 spremenil politiko poslovanja in jo usmeril predvsem v najem, s čimer naj bi se zadostilo potrebam vseh skupin prebivalstva, predvsem mladih in družin (projekt F-2 javnih najemnih stanovanj v Zelenem gaju na Brdu – vsa stanovanja so bila oddana že ob prvem razpisu; potrjena gradnja velikega števila najemnih stanovanj (prek 850) v Ljubljani, v sodelovanju z Mestnim stanovanjskim skladom Ljubljana; pridobitev zemljišč za gradnjo pribl. 1500 stanovanj na dveh lokacijah v Mariboru; javni razpis za sofinanciranje gradnje s posameznimi občinami - konec decembra 2017 že odobreni prvi dve vlogi za posojila za gradnjo novih neprofitnih najemnih stanovanj v MO Ljubljana in občini Vojnik itd.).

Tudi Ministrstvo za okolje in prostor kot enega od ključnih ukrepov prilagajanja potrebam populacije navaja spremembo stanovanjske politike v smislu pospešenega uvajanja stroškovne najemnine in stanovanjskega dodatka (o tem se medresorsko usklajuje z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti). Dodatno poudarja pomembnost usklajenosti obravnavanega predloga resolucije z Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025, pri čemer se slednja dotika celotne populacije, aktualno obravnavani predlog resolucije pa se posveča predvsem stanovanjski problematiki družin.

Državni svet je v zvezi z zagotavljanjem ustreznih stanovanj opozarja tudi na določene podatke glede nezmožnosti vzdrževanja stanovanj, ki so bila pridobljena v času preoblikovanja družbene lastnine v zasebno v devetdesetih letih prejšnjega stoletja (kar 40 % teh stanovanj naj bi bilo neustrezno vzdrževanih zaradi finančnih stisk ipd.) in na težavo, ki jo to lahko predstavlja v prihodnje z vidika ohranjanja ustreznih življenjskih pogojev družin ter fonda za bivanje primernih stanovanj na trgu. Prav tako opozarja na določen delež lastniških stanovanj (tudi v lasti države), ki so prazna, in poziva k razmisleku o možnih ukrepih v zvezi s tem (dodatna obdavčitev; drugi načini aktivnejšega spodbujanja oddaje v najem).

Državni svet se je z vidika demografskih izzivov, rodnosti ter dolgoročno vzdržnega razvoja družbe dotaknil tudi vprašanja (ne)ustreznosti izhodišč, na katerih temelji predlog resolucije in ki sledijo evropskim politikam na tem področju (vprašanje, ali je odločitev za spodbujanje rasti populacije dolgoročno dobra z vidika ohranitve planeta). Morebiti bi bilo treba razvoj družinske politike osnovati na drugačnih vrednotah od obstoječih, saj študije kažejo, da na rodnost v veliki meri vpliva predvsem vprašanje stopnje zaščite in občutka varnosti ženske v njenem okolju, kar pa naj v okviru evropskih držav trenutno ne bi bilo zagotovljeno v zadostni meri.

Državni svet je predlog resolucije proučil tudi z vidika ustreznosti uporabe strokovnega izrazoslovja, pri čemer ugotavlja, da je večina uporabljenih izrazov s področja varstva invalidov v predlogu resolucije ustreznih. Izpostavlja pa nepravilno rabo določenih besed oziroma besednih zvez (npr. »osebe z invalidnostjo« (str. 51),

»invalidni« (str. 65; Ukrepi, sedma alineja; Kriteriji, osma alineja) itd.) in posledično poziva k uporabi splošno dogovorjenih in ustrežnejših izrazov v samostalniški besedni vrsti (v tem primeru »invalidi«).

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Tomaž Horvat.

Predlog mnenja je bil soglasno sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

- - -

Predsednik je zaključil 3. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

dr. Dušan Štrus
sekretar

Alojz Kovšca
predsednik